

ریفلاکس مثانه به حالب از عارضه های شایع و بسیار مهم در کودکان است که می تواند منجر به پیلونفریت، آسیب دائمی به کلیه شود. ریفلاکس به خودی خود منجر به آسیب بافت کلیه نمی شود، مگر زمانی که با عفونت یا افزایش فشار مثانه همراه باشد. تشخیص به هنگام ریفلاکس می تواند موجب درمان مناسب و در نتیجه پیشگیری از عوارض دائمی آن شود. در حال حاضر روش های تشخیصی متعددی برای ریفلاکس وجود دارد که VCUG از متداول ترین آنها می باشند.

✓ روشهای بررسی سیستم ادراری

پزشکان برای بررسی سیستم ادراری از دو روش رادیو گرافی رنگی زیر استفاده میکنند:

○ تزریق ماده حاجب از طریق ورید

در این روش ماده حاجب به داخل رگ بیمار تزریق شده و به کلیه ها راه پیدا میکند . ماده حاجب کلیه و مجاری ادراری را در تصویری که به وسیله اشعه ایکس گرفته می شود ، روشن می کند، بنابراین تشخیص مشکلات مجاری ادراری از این طریق برای پزشک ممکن خواهد شد.

○ تزریق ماده حاجب از طریق قرار دادن سوند

تزریق ماده حاجب از طریق قرار دادن سوند در مجاری ادراری و وارد کردن ماده حاجب تحت عنوان VCUG می باشد. در روش VCUG، ابتدا سوند (لوله ای نازک و منعطف) استریل شده در داخل مجاری ادراری قرار داده شده و ماده حاجب مناسب به داخل آن

تزریق می شود. ماده حاجب ابتدا مجرای ادراری را پر کرده و سپس وارد مثانه میشود. در نهایت در چند مرحله گرافی از مثانه و سیستم ادراری انجام م شود. از این شیوه برای اطمینان از عدم رفلاکس ادرار از مثانه به کلیه و در افراد بالغ در صورت شک به تنگی مجرای ادراری استفاده میشود.

✓ ملاحظات لازم پیش از ارزیابی VCUG

توصیه می شود قبل از انجام کار با کودک خود صحبت کنید و با گفتن جملات مثبت از ترس آنها بکاهید. جهت اطفال و افراد زیر 12 سال وجود دو همراه الزامی است.

نفخ شکم و گاز های روده ای با ایجاد اختلال در تصویربرداری باعث کاهش دقت گرافی و گاهی عدم تشخیص ریفلاکس می شود بنابراین یک روز قبل از انجام رادیوگرافی از مصرف مواد غذایی نفاخ خودداری شو و در صورت تجویز داروهای ضد نفخ؛ کامل و منظم مصرف شود.

در موارد زیر حتما پیش از انجام این خدمت با کارشناس رادیولوژی مشورت کنید.

اگر همراه بیمار احتمالا باردار باشد.

اگر علائم عفونت ادراری مانند درد و سوزش هنگام دفع دارید.

اگر به مواد ید دار حساسیت دارید.

اگر در 4 روز گذشته هرگونه رادیولوژی رنگی انجام داده اید.

✓ لوازم مصرفی و دارو مورد نیاز VCUG:

گان (لباس راحت) و زیر انداز یک بار مصرف

سرنگ CC20 و CC5

یک عدد سوند فولی و یک عدد یورین بگ و وسایل ضد عفونی کننده و استریل

یک عدد سرم نرمال سالین CC500 و ست تزریق

✓ آیا ارزیابی VCUG با عوارض خاصی همراه است؟

این ارزیابی با همکاری کارشناسان رادیولوژی و پرستاری انجام می شود و معمولاً نیازی به بستری شدن در بیمارستان ندارد. ارزیابی VCUG معمولاً هیچ گونه مشکل خاصی را در بر ندارد.

در برخی موارد ممکن است منجر به عفونت ادراری شود.

به دلیل استفاده از اشعه ایکس کم انرژی در این روش، احتمال بسیار اندکی برای آسیب به سلول ها و بافت وجود دارد. ضمن اینکه احتمال آسیب توسط پرتو ایکس در مقایسه با مزایای آن بسیار ناچیز است.

ممکن است برخی افراد نیز نسبت به مواد حاجب حساسیت داشته باشند.

بعد از انجام ارزیابی VCUG چه علائمی ممکن است مشاهده شود؟

ممکن است بیمار تا 2 روز بعد از عکسبرداری به طور مداوم نیاز به دفع ادرار داشته باشد و سوزش همراه با آن را تجربه کند. نوشیدن فراوان مایعات در برطرف شدن این مشکل بسیار موثر خواهد بود. اگر علائمی چون مشاهده لکه های خون در ادرار ، مشکل در دفع ادرار تا 8 ساعت ، احساس تب، لرز و درد شدید در ناحیه شکم و پهلو احساس کردید، حتما آن را با پزشک معالج مطرح کنید.

